

Zloraba direktorjev: Vidic, Mes in Sajič se niso sami spomnili

Po 97.000 evrih, ki si jih je vlada julija iz državnih rezerv dodelila za referendumsko kampanjo, s čemer so si vladne stranke SMC, Desus in SD zagotovile prednost pred opozicijskimi, ki referendumsko kampanjo plačujejo iz lastnih računov, je vlada – kot sem razkril ta teden – “angažirala” še državna podjetja. V kampanji bodo vsaj tri. Podjetjem je financiranje kampanj strogo prepovedano, a našli so finto. Kampanje bodo le “organizirali”.

Zasebniki lahko financirajo kampanje iz lastnega žepa, če to želijo, iz svojih podjetij pa ne. Tako mi je notranji minister **Gregor Virant** odgovoril, ko se sem leta 2013 čudil radikalnosti predloga, da bi zasebnim podjetjem prepovedali vsako financiranje strank in kampanj.

Za državna podjetja je bila prepoved logična. Ta so kljub prepovedi, ki je zanje veljala že prej, v zadnjih desetletjih vedno našla luknje in na ta ali drug način pomagala „svojim“ politikom in strankam, ti so pa vrnili uslugo in podpirali in nastavljali “svoje” direktorje in nadzornike. Temu se reče sistemska korupcija.

Ko so nakazila podjetij skrita

[wp_ad_camp_2]

Dokazati jo je bilo težko, ker so bila nakazila državnih podjetij na račune strank in za kampanje vedno v največjem delu spretno skrita. Denimo s pravilom, da zneskov pod tri (letne) plače ni treba razkriti. Velika večina nakazil za delovanje strank in kampanje (kar je enako) je bila pod tem zneskom in nihče jih ni razkrival.

Pooblaščenka za dostop do informacij javnega značaja je strankam, ko sem sprožil spor, celo pritrdila, da ravnajo prav, ko prikrivajo, ker v zakonu, ki ljudem jamči dostop do informacij javnega značaja, niso navedene kot institucije, na katere se zakon nanaša. Zakone pišejo poslanci, ki so predstavniki strank.

Le občasno je, po pomoti, kaj zašlo v javnost. Kar nekajkrat so bili iz strank precej jezni name, ko sem, denimo na računskem sodišču, izbrskal in objavil, kar so mislili, da medijem ne bo dostopno.

V parlamentu so se stranke od nastanka države ostro otepale zahtevi, da bi javnost dobila dostop do podatkov, katera podjetja so jim nakazala denar. Nobenega razumnega razloga, razen korupcije, ni bilo za to skrivanje. Še v ZDA morajo podjetja razkriti vsa nakazila. Pravzaprav jih tam neposredno za kampanje sploh ne smejo nakazati. Za to imajo posebne komisije.

Ko je Virant predlagal prepoved, po kateri nobeno podjetje ne sme več financirati kampanj ali strank, je to pravzaprav storil tudi, da bi se izognil zahtevi, da morajo stranke do zadnjega centa razkriti, katera državna podjetja jim dajejo denar.

Namesto svojega tratijo vaš denar

[wp_ad_camp_4]

Ta teden smo izvedeli, da pa Virantova reforma, čeprav je bila uzakonjena, pravzaprav ne velja. Ne le nakazilo denarja za kampanjo drugim, kar organizacijo celotnih referendumskih kampanj so napovedala tri čisto državna podjetja.

☒ Ker so podatki, kdo odpre predvolilne račune, javno objavljeni, sem to opazil in opozoril na nenavadno dogajanje. Posebne račune za kampanje pred referendumom so odprli Dars, Slovenske Železnice in 2TDK. Iz podjetij so mi, ko sem preverjal, kaj počnejo, pojasnili, da bodo organizirali referendumske kampanje, porabili pa zanje ne bodo nič, ker jim zakon to pač prepoveduje.

Si predstavljate, kaj nam govorijo? Organizirajo kampanje, a denarno to ni nič. A verjamete?

Pa bodimo zdaj konkretni kot je bil nekoč Gregor Virant. Šefom teh državnih podjetij, v Darsu so v upravi **Tomaž Vidic**, **Gašper Marc**, **Vili Žavrlan** in **Marjan Sisinger**, na Slovenskih železnicah **Dušan Mes**, **Tomaž Kraškovic** in **Albert Pavlič**, v 2TDK pa **Žarko Sajič** še na misel ni prišlo, da bi v prostem času in z lastnim denarjem prirejali kampanjo. To bi smeli, kot je nekoč dejal Virant, le kot zasebniki. Zasebno lahko vedno prispevajo denar in organizirajo štabe.

Pa niso. Ker bi to bila potrata njihovega zasebnega časa in denarja.

Namesto tega so uporabili javni denar in čas uslužbencev, ki delajo zanje. Pazite: vaš denar. Ne vodijo zasebnih podjetij.

Je zadaj le minister Gašperšič?

[wp_ad_camp_3]

Osebnostno ne verjamem, da so se šefi državnih podjetij sami spomnili, da bi se vključili v kampanjo ob pomembnem projektu vlade. Namignili so jim iz vlade. Ali celo zahtevali, da se vključijo. Če ne poslušáš, nisi dolgo šef. In ni nujno, da bo kariera šla navzgor.

In čeprav hodijo povsem po robu zakona, so varni zaradi načela, da roka roko umije.

Ugovori iz teh podjetij, da se kot organizatorji kampanj prijavljalo samo za to, da bi lahko prišli v medije in tam brezplačno nastopali, sodi v isto kategorijo: roka umije roko.

Lahko nastopajo v vladni ali opozicijski kampanji na televiziji, a – kot je takrat povedal Virant – kot zasebniki. Ne pa kot predstavniki državnih podjetij in za državni denar.

Ko se pojavijo v tej vlogi je to zloraba položajev **Tomaža Vidica**, **Dušana Mesa** in **Žarka Sajiča** za katero je najbrž pritisk vsaj iz ministrstva za infrastrukturo, ki ga vodi **Peter Gašperšič**.

Če ne še od kod višje.

Ker je včeraj opozicija o denarju za kampanjo in nenavadnih stranpoteh zahtevala izredno sejo državnega zbora, bomo morda celo izvedeli, če je bil kdo višje.